

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

DIRECȚIA CONTROL SERVICII MEDIA AUDIOVIZUALE

RAPORT DE CONTROL

„Moldova-1”

I. ALEGERI LOCALE GENERALE DIN 05 NOIEMBRIE 2023

Prin Decizia nr. 305 din 29 septembrie 2023, Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova (în continuare – CA) a dispus controlul privind respectarea prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral, vizând reflectarea alegerilor în mass-media, de către serviciile media audiovizuale de televiziune și radiodifuziune sonoră ale căror declarații privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 au fost aprobate de CA.

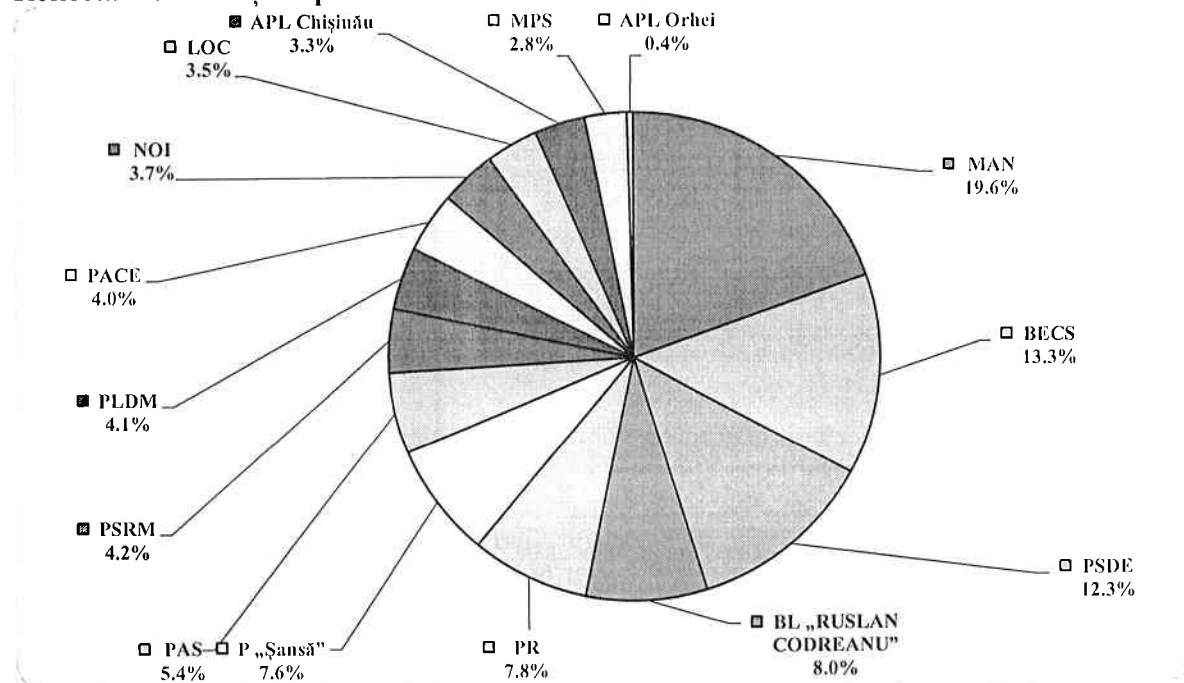
În cadrul controlului a fost supus verificării principalul buletin de știri al zilei din prime-time-ul de seară pentru perioada 16 – 22 octombrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, art. 90 alin. (15) și (16) din Codul electoral nr. 325/2022, CA a efectuat controlul serviciului media audiovizual public de televiziune „Moldova-1”, la capitolul respectării prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral, în baza înregistrărilor captate de la un operator IPTV (Moldtelecom) și stocate pe serverul CA.

În perioada 16 – 22 octombrie 2023, serviciul media audiovizual public de televiziune „Moldova-1” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 21:00 (limba de difuzare: română), 28 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 15 subiecți politici/electorali, 12 concurenți electorali, precum și activitatea Comisiei Electorale Centrale.

1.1. Subiecți politici/electorali

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

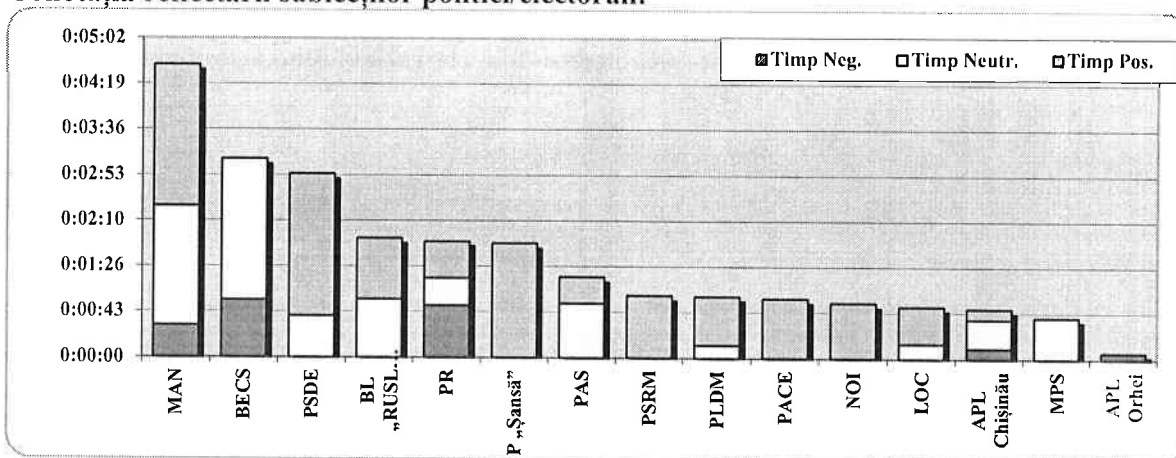
Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație
-----	------------------------------	------------	-----------

			pozitivă	neutră	negativă
1.	Mișcarea Alternativa Națională (MAN)	04 min. 37 sec.	02 min. 14 sec.	01 min. 53 sec.	30 sec.
2.	Blocul Electoral al Comuniștilor și Socialiștilor (BECS)	03 min. 08 sec.	0 sec.	02 min. 14 sec.	54 sec.
3.	Partidul Social Democrat European (PSDE)	02 min. 54 sec.	02 min. 15 sec.	39 sec.	0 sec.
4.	BL „RUSLAN CODREANU”	01 min. 53 sec.	58 sec.	55 sec.	0 sec.
5.	Partidul Renaștere (PR)	01 min. 50 sec.	35 sec.	26 sec.	49 sec.
6.	P „Șansă”	01 min. 48 sec.	01 min. 48 sec.	0 sec.	0 sec.
7.	Partidul Acțiune și Solidaritate (PAS)	01 min. 16 sec.	25 sec.	0:00:51 sec.	0 sec.
8.	Partidul Socialiștilor al Republicii Moldova (PSRM)	59 sec.	59 sec.	0 sec.	0 sec.
9.	Partidul Liberal Democrat din Moldova (PLDM)	58 sec.	46 sec.	12 sec.	0 sec.
10.	Partidul Acasă Construim Europa (PACE)	56 sec.	56 sec.	0 sec.	0 sec.
11.	Partidul Noua Obștiune Istorică (NOI)	52 sec.	52 sec.	0 sec.	0 sec.
12.	Liga Orașelor și Comunelor (LOC)	49 sec.	35 sec.	14 sec.	0 sec.
13.	APL Chișinău	47 sec.	10 sec.	27 sec.	10 sec.
14.	Partidul Politic Mișcarea Profesiioniștilor „Speranța” (MPS)	39 sec.	0 sec.	39 sec.	0 sec.
15.	APL Orhei	06 sec.	0 sec.	0 sec.	06 sec.

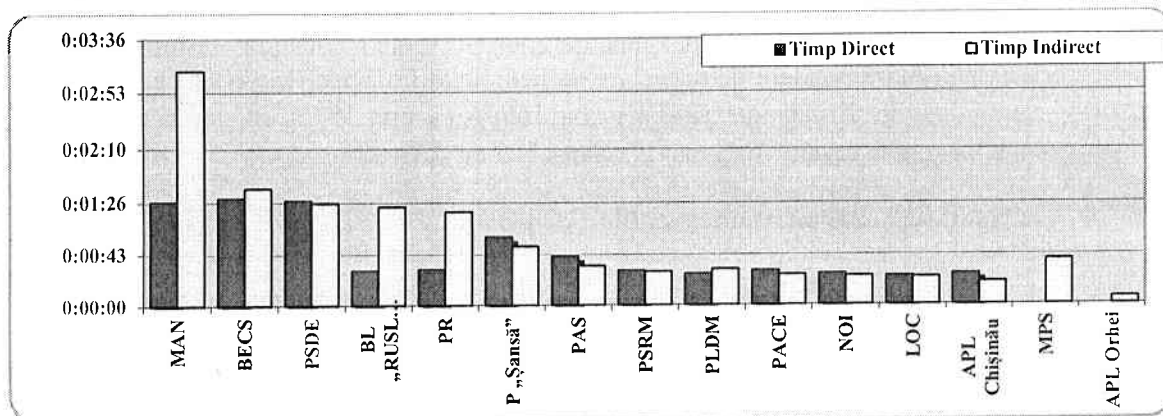
Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 23 min. 32 sec., dintre care de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat MAN – cu 19,6% (4 min. 37 sec.), urmată de BECS – cu 13,3% (3 min. 08 sec.), iar cea mai mică pondere de mediatizare a revenit APL Orhei – cu 0,4% (6 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

Conotația reflectării majorității subiecților politici/electorali a fost într-o tonalitate pozitivă, datorită prezentării programului lor electoral. MAN, BECS, PR, APL Chișinău și APL Orhei au fost reflectați și negativ. APL Chișinău și APL Orhei au fost vizați într-un subiect despre sancțiunile impuse de Canada unor consilieri din Consiliul Municipal Chișinău și vicepreședintei raionului Orhei. MAN a fost reflectat negativ, din cauza cererii depuse în instanță pe numele liderului partidului. Reflectarea negativă a BECS a vizat acuzațiile prim-ministrului față de bloc privind dezacordul acestuia în ceea ce privește majorarea salariilor, măsurile de recuperare, precum și critica pentru necondamnarea atacurilor teroriste, iar PR a fost reflectat negativ pentru prelungirea arestului preventiv și arestului la domiciliul a membrilor acesteia.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

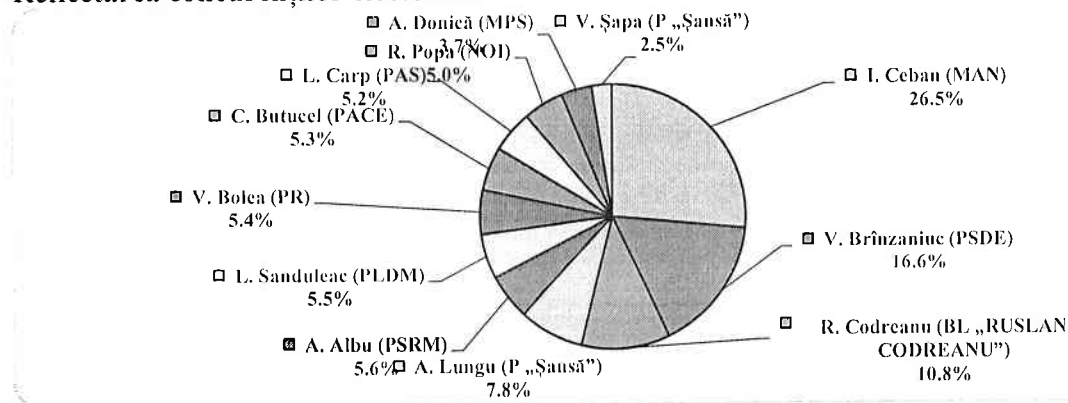

Majoritatea subiecților politici/electorali au beneficiat de apariții directe și indirecte, cu excepția MPS și APL Orhei, care au beneficiat numai de apariții indirecte.

1.2. Concurenți electorali

În perioada de raport 16 – 22 octombrie 2023, serviciul media audiovizual public de televiziune „Moldova-1” a reflectat activitatea a 12 concurenți electorali, dintre care 9 concurenți electorali înscriși pentru funcția de primar general al municipiului Chișinău și câte un candidat pentru funcția de primar al municipiului Bălți, orașelor Ungheni și Orhei.

Reflectarea concurenților electorali:

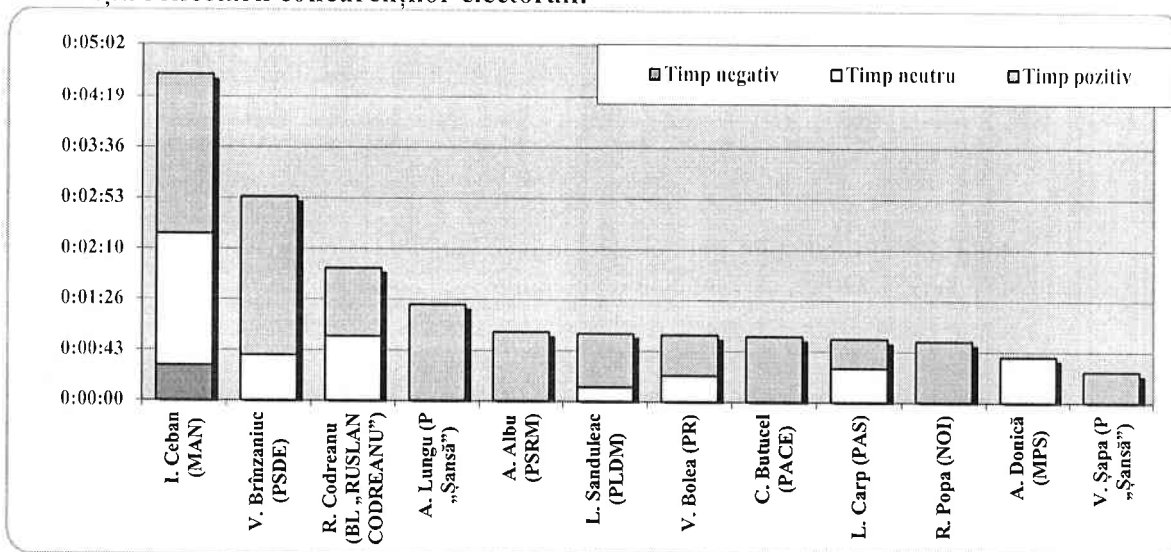

Detaliiere:

Nr.	Concurenți electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	I. Ceban (MAN)	04 min. 37 sec.	02 min. 14 sec.	01 min. 53 sec.	30 sec.
2.	V. Brînzaniuc (PSDE)	02 min. 54 sec.	02 min. 15 sec.	39 sec.	0 sec.
3.	R. Codreanu (BL „RUSLAN CODREANU”)	01 min. 53 sec.	58 sec.	55 sec.	0 sec.
4.	A. Lungu (P „Șansă”)	01 min. 22 sec.	01 min. 22 sec.	0 sec.	0 sec.
5.	A. Albu (PSRM)	59 sec.	59 sec.	0 sec.	0 sec.
6.	L. Sanduleac (PLDM)	58 sec.	46 sec.	12 sec.	0 sec.
7.	V. Bolea (PR)	57 sec.	35 sec.	22 sec.	0 sec.
8.	C. Butucel (PACE)	56 sec.	56 sec.	0 sec.	0 sec.
9.	L. Carp (PAS)	54 sec.	25 sec.	29 sec.	0 sec.
10.	R. Popa (NOI)	52 sec.	52 sec.	0 sec.	0 sec.
11.	A. Donică (MPS)	39 sec.	0 sec.	39 sec.	0 sec.
12.	V. Șapa (P „Șansă”)	26 sec.	26 sec.	0 sec.	0 sec.

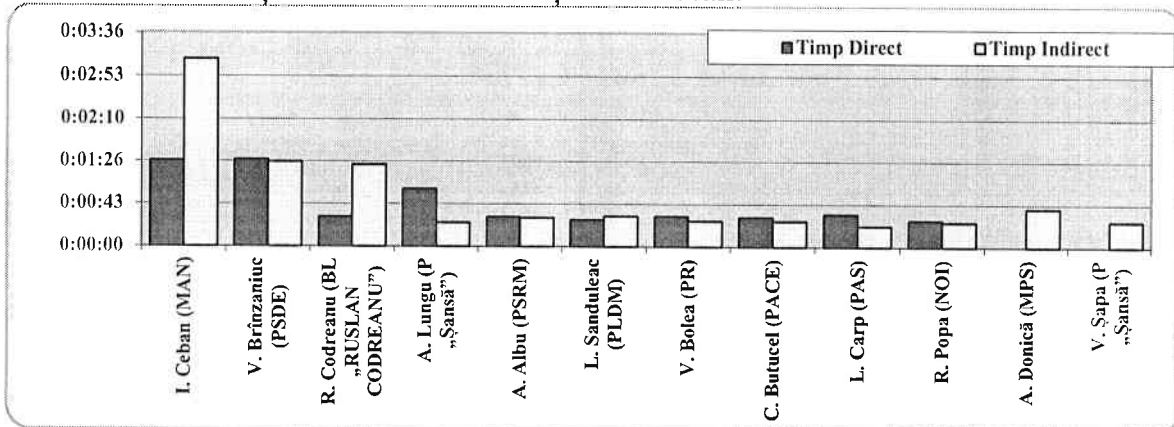
Volumul total de timp acordat concurenților electorali a constituit 17 min. 27 sec., dintre care, de cea mai mare pondere de reflectare au beneficiat I. Ceban (MAN) – cu 26,5% (4 min. 37 sec.), urmat de V. Brînzaniuc (PSDE)– cu 16,6% (2 min. 54 sec.), iar cea mai mică pondere de mediatizare a revenit V. Șapa (P. „Șansă”) – cu 2,5% (26 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali:

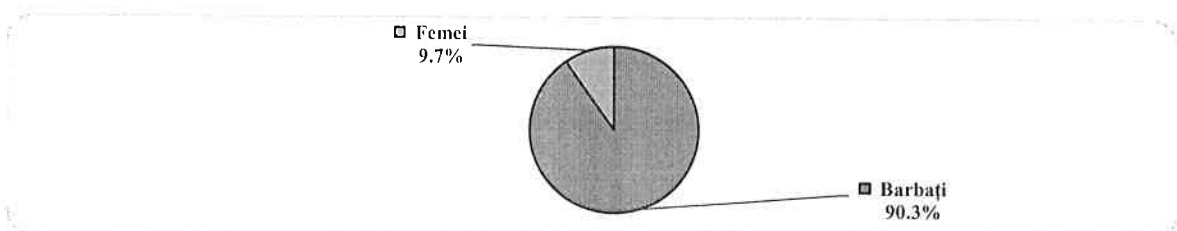
Conotația reflectării majorității concurenților electorali a fost într-o tonalitate pozitivă, cu excepția A. Donică, care a fost reflectat în exclusivitate neutru. Majoritatea concurenților a beneficiat de timp pozitiv datorită prezentării priorităților lor. I. Ceban a fost reflectat și negativ, motivul fiind depunerea cererii în instanța de judecată pe numele lui.

Reflectarea directă și indirectă a concurenților electorali:

Majoritatea concurenților electorali au beneficiat de apariții indirecte, iar 9 concurenți au beneficiat și de apariții directe.

1.3. Categoria gender

Conform datelor diagramei cota bărbaților este de 97,9% (17 min. 52 sec.), iar cota femeilor – de 2,1% (01 min. 55 sec.).

II. ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

Serviciul media audiovizual public de televiziune „Moldova-1” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin titrare sincron a buletinelor de știri de la ora 21:00.

Direcția control servicii media audiovizuale

A handwritten signature in blue ink, located below the text of the Directorate of Audiovisual Services Control. The signature is cursive and appears to be the name of an official.

